

Minnisblað um kostnað dýrahæja gámur í dreifbýli

13.02.2025

Bakgrunnur

Búnaðarfélag Hofshrepps óskar eftir að sveitarfélagið útvegi gáma fyrir dýrahæ í hvert bæjarfélag í Örafum. Einn gám að Hnappavöllum, einn að Hofi og einn að Svínafelli.

Gjaldskrá og tekjuöflun

Á búfjáreigendur er lagt sérstakt gjald til að standa straum af kostnaði við förgun dýraleifa og tekur gjaldið mið af því að það standi undir kostnaði við förgunina.

Frá og með 2023 hefur gjaldið verið reiknað út frá heildarfjölda búfjár samkvæmt búfjárefirtirlitsskýrslu:

	NAUTGRIPIR	HROSS	SAUÐFÉ	(ÞAR AF GEITUR)	SVÍN	ALÍFUGLAR	LODDÝR	Samtals
2022 búfjárefirtirlitsskýrslu	1,283	641	14,732	99	0	129	0	16,785
Gjald 2023	350	280	100		200	2	2	
Samtals	449,050	179,480	1,473,200	0	0	258	0	2,101,988
Gjald 2024	700	560	200	0	400	4	4	
Samtals	898,100	358,960	2,946,400	0	0	516	0	4,203,976
	Nautgripir	Hross	Sauðfé		Svín	Alifuglar	Loðdýr	Samtals
2025 búfjárefirtirlitsskýrslu	1,287	603	14,131		0	31	0	16,052
Gjald 2025	725	580	207	0	414	4	4	
Samtals	932,432	349,499	2,925,117	0	0	128	0	4,207,176

- 2023: Sveitarfélagið innheimti 2,1 milljón ISK
- 2024: Sveitarfélagið innheimti 4,2 milljón ISK
- 2025: Sveitarfélagið mun innheimta 4,2 milljón ISK

Auk þess er greitt hliðgjald fyrir dýraleifar sem urðaðar eru í Lóni:

- **2023:** 35 ISK/kg
- **2024:** 37 ISK/kg
- **2025:** 39 ISK/kg

Þetta gjald er greitt af þeim sem koma með úrganginn á urðunarstað (í þessu tilviki Funi). Tekjur af hliðgjaldinu ráðast af raunverulegu magni úrgangs sem berst til urðunar. Á undanförunum tveimur árum hafa þessar tekjur verið að jafnaði **um 4 milljónir ISK árlega**.

Kostnaðar- og tekjugreining

- 2023

2023	Án VSK	Með VSK	Magn úrgangs (kg)	Fjöldi losana
Dec	379,242	470,260	3,480	5
Nov	1,074,987	1,332,984	17,690	17
Oct	777,126	963,636	13,140	8
Sep	690,752	856,532	10,720	11
Aug	419,373	520,023	4,560	7
July	728,565	903,420	10,395	14
June	557,369	691,138	5,600	9
May	1,103,862	1,368,789	18,145	12
Apr	581,664	721,263	8,760	9
March	475,915	590,135	4,950	8
Feb	397,384	492,756	5,275	5
Jan	526,998	653,477	7,370	10
Total	7,713,236	9,564,413	110,085	115

Urðunargjald (isk/kg)	35		
Tekjur af Eyðingu dýraleifa	Tekjur af urðunargjaldi	Samtals	Halli sveitarfélagsins
2,101,988	3,852,975	5,954,963	-1,758,273

- 2024

2024	Án VSK	Með VSK	Magn úrgangs (kg)	Fjöldi losana
Jan	243,319	301,716	2,770	3
Feb	613,707	760,997	7,450	8
Mar	143,365	177,773	1,050	1
Apr	847,513	1,050,916	9,920	8
Maí	1,253,361	1,554,168	18,825	14
Jún	639,161	792,560	5,765	10
Júl	663,270	822,455	6,020	8
Ágú	500,239	620,296	5,030	5
Sep	729,567	904,663	8,390	7
Oct	2,072,442	2,569,828	26,100	23
Nóv	741,365	919,293	6,300	9
Des	906,441	1,123,987	10,880	12
Total	9,353,751	11,598,651	108,500	108

Urðunargjald (isk/kg)	37		
Tekjur af Eyðingu dýraleifa	Tekjur af urðunargjaldi	Samtals	Halli sveitarfélagsins
4,203,976	4,014,500	8,218,476	-1,135,275

- 2025

Áætlaðar tekjur 2025

Miðað við 100.000 kg af dýraleifum og núverandi fimm gáma á dreifbýlissvæðum, eru heildartekjur áætlaðar 8,1 milljón ISK.

Urðunargjald (isk/kg)	39	
Tekjur af Eyðingu dýraleifa	Tekjur af urðunargjaldi	Samtals
4,207,176	3,900,000	8,107,176

Áætlaður kostnaður

Miðað við óbreytta starfsemi og engar verðlagsbreytingar er ársrekstrarkostnaður áætlaður á bilinu 9–10 milljónir ISK.

Sveitarfélagið nýtir þessa gáma stundum í öðrum tilgangi (t.d. fyrir hreindýr, refi og hrefnur). Vegna þessa er áætlað að sveitarfélagið taki á sig hluta kostnaðarins árið 2025 til að ná jafnvægi í rekstrinum.

Aukinn kostnaður vegna tveggja nýrra gáma

Miðað við **kostnað ársins 2024** og að heildarmagn dýraleifa í Öræfum haldist óbreytt, mun viðbótar magn ekki leiða til hærri hliðargjalda. Hins vegar munu eftirfarandi kostnaðarliðir bætast við:

1. Leiga á tveimur nýjum gámum
  - 208.696 ISK á hvern gám × 2 = 417.392 ISK á ári
2. Aukinn losunarkostnaður
  - Hver gámur er nú tæmdur 8–9 sinnum á ári
  - Fleiri gámar geta dregið úr losunartíðni hvers gáms, en heildarfjöldi losana eykst
  - Miðað við 10 aukalegar losanir á ári á 8.848 ISK per losun, mun viðbótarkostnaðurinn nema 88.480 ISK
3. Viðbótar aksturskostnaður
  - Aukin keyrsla vegna nýrra staðsetninga er erfitt að meta að svo stöddu en ætti að vera tekin með í lokauppgjöri.

Niðurstaða

Lágmarks viðbótarkostnaður við að bæta við tveimur gámum er um 500.000 ISK á ári. Ef ákveðið verður að bæta þessum gámum við, þarf sá kostnaður að vera greiddur af búfjáreigendum sem nýta þjónustuna.

